

Na zadní straně stálo: Dřevořezba, kmen S, Tococul, Britská východní Afrika, Boží hod vánoční 1956.

Joe pokračoval: „Poslyšte, co říká ten Japonec,“ a bylo to tohle: Na vánoční Boží hod se pan Yunioši s fotoaparátem octl v Tococulu, bezvýznamné vsi někde v buši – pouhý shluk chýší uplácáných z hlíny, s opicemi na dvorkách a luňáky na střechách. Už si řekl, že hned pojede dál, ale najednou uviděl v jedněch dveřích sedět na bobku černocho, který do hole vyřezával opice. Panu Yuniošimu se jeho práce líbila a zeptal se, jestli by mohl vidět i nějaké jiné. Načež mu černocho ukázal tu vyřezávanou dívčí hlavu a pan Yunioši si připadal jako ve snu, jak prý řekl Joeu Bellovi. Ale když ji chtěl koupit, černocho se popadl za přirození (zřejmě citové gesto, snad jako když si někdo připlácně ruku na srdce) a řekl ne. Ani librou soli a deseti dolary, ani náramkovými hodinkami, dvěma librami soli a dvaceti dolary, ničím se s ním nedalo hnout. Ale pan Yunioši si umínil, že se musí aspoň dovědět, jakým způsobem ta dřevořezba vznikla. Stálo ho to všechnu sůl i náramkové hodinky, než mu černocho tu událost sdělil africkým nářečím a nejprimitivnější angličtinou a částečně i posunčinou. Tak vyšlo najevo, že na jaře toho roku se tam z křoví zčistajasna vynořili tři běloši na koních, dva muži a mladá žena. Oba muži měli oči

zarudlé horečkou, museli kolik týdnů zůstat zavřeni v odlehlé chýši roztřesení zimnicí, kdežto mladá žena si brzy oblíbila černoča-řezbáře a celou tu dobu s ním spala na jeho rohoži.

„Tomuhle nevěřím,“ štítivě prohlásil Joe Bell. „Já vím, že žila všelijak, ale myslím, že tohohle by snad přece nebyla schopná.“

„A dál?“

„No – nic,“ pokrčil rameny. „Zanedlouho zmizela zase tak, jak se tam objevila – odjela na koni.“

„Sama, nebo s těmi dvěma?“

Joe Bell zamžoural. „Asi s těmi dvěma. Ten Japonec se na ni vyptával křížem krážem v celém kraji. Ale jinak ji tam nikdy nikdo neviděl.“ Pak jako by cítil, jak se na něho přenáší mé zklamání, ale nechtěl si je vůbec připustit: „Jedno musíte uznat, tohle je jediná určitá zpráva za bůhvíkolik“ – počítal si to na prstech, ale nestačily mu – „let. Já jen doufám, že je teď bohatá. Jistě je bohatá. Vždyť jen boháč by se mrvil po Africe.“

„Nejspíš v Africe jakživa nebyla,“ namítl jsem a věřil jsem tomu; ale dovedl jsem si ji tam představit, právě tam by tehdy možná odjela. A ta vyřezávaná hlava: znovu jsem si prohlížel fotografie.

„Když toho tolik víte, tak co s ní je?“

„Asi je mrtvá. Nebo v blázinci. Nebo vdaná. Snad se vdala a usadila se, třeba zrovna tady ve městě.“

Chvilku uvažoval. „Ne,“ řekl a zavrtěl hlavou. „A povím vám, proč ne. Kdyby žila tady ve městě, už bych ji viděl. Představte si člověka, co rád hodně chodí tak jako já, co chodí tady po ulicích už skoro deset dvanáct let, a celá ta léta má oči jen pro jednu osobu, a nikdo nikdy není ona – to dá přece rozum, že tady nebydlí, ne? Každou chvíli něco z ní zahlídnu, hubenou zadničku, nebo holku kost a kůže, jak jde rychle, rovná jako svíčka –“ Umlkl, snad si dobře všiml, jak pozorně jsem se na něj zahleděl. „Vy si myslíte, že mluvím z cesty, ne?“

„Já jenom nevěděl, že jste se do ní zamiloval. Aspoň ne tolik.“

Litoval jsem, že jsem to vyslovil – přivedl jsem ho do rozpaků. Honem popadl fotografie a strčil je zpět do obálky. Podíval jsem se na hodinky. Pomyslel jsem si, že bych už měl jít, ačkoli jsem neměl nikam naspěch.

„Počkejte,“ řekl a chytil mě za zápěstí. „To se ví, že jsem se do ní zamiloval. Ale nebyl bych na ni sáhl.“ Dodal a ani se neusmál: „Ne že bych na tyhle věci nemyslel. A představte si, že mi už bude sedmašedesát, desátého ledna. Je to moc divná věc – ale čím jsem starší, pořád na tyhle věci myslím víc a víc. Nepamatuju se, že bych na ně tolik myslel ani jako mladík,

a teď se mi to stává každou chvíli. Možná proto, že čím je člověk starší a čím je těžší přejít od myšlení k činu, snad se mu to všechno nakupí v hlavě a nedá mu to pokoj. Když čtu v novinách o takovém starém člověku, jak se zostudil, vždycky si řeknu, že mu tohle nedá pokoj. Ale" – nalil si náprstek whisky a polkl ji naráz – „já si tuhle ostudu nikdy neudělám. A přísahám, že na tohle jsem nikdy nepomyslel ani s Holly. Člověk se může do někoho zamilovat a nemusí to být takhle. Pořád na tu osobu myslí jako na cizí, ale přitom jako na přítelkyni."

Do baru přišli dva muži a byla to asi vhodná chvíle k odchodu. Joe Bell šel za mnou až ke dveřím. Zase mě popadl za zápěstí. „Věříte mi to?"

„Že jste na ni nechtěl sáhnout?"

„Tu Afriku."

Chvíli jsem se jaksi nemohl rozpomenout na jeho vyprávění, jen jsem ji v duchu viděl, jak odjíždí na koni. „No, zkrátka je pryč."

„Jojo," přisvědčil a otevřel mi dveře. „Je pryč."

Venku déšť přestal, zbyla po něm ve vzduchu jen řídká mlha, a tak jsem pěšky zahrnul za roh do ulice, kde stojí ten starý činžák. V ulici jsou stromy, které v létě vrhají na dlažbu chladný vzorovaný stín; jenže listí už zežloutlo a většinou

opadalo a po dešti bylo kluzké, nohy se po něm smekaly. Ten činžák stojí asi vprostřed bloku, vedle kostela s modrou věží, na níž odbíjejí hodiny. Za tu dobu, co v něm už nebydlím, ho trochu vyfintili: místo bývalých dveří z mléčného skla má teď hezké černé a v oknech elegantní šedé žaluzie. Nikdo tam už nebydlí z těch, na které se pamatuji, až na madame Sapphii Spanellu, ochraptělou koloraturní sopranistku, co si každé odpoledne chodila do Central Parku zabruslit na kolečkových bruslích. Víím, že tam bydlí pořád, protože jsem po schůdkách vešel dovnitř a podíval se na dopisní schránky. Právě jedna z nich mě prvně upozornila na Holly Golightlyovou.

Bydlel jsem v tom domě už asi týden, než jsem si všiml dopisní schránky, která patřila k bytu 2 a byla označena jménem na pozoruhodné vizitce. Parádním písmem na ní bylo vytištěno: *Slečna Holiday Golightlyová, t. č. na cestách*. Nepřestávalo mi to

znít v uších jako nějaký popěvek: *Slečna Holiday Golightlyová, toho času na cestách.*

Jednou v noci, dávno po dvanácté, mě probudil pan Yunioši, když volal dolů ze schodů. Bydlel v nejvyšším patře, takže se jeho hlas rozlehl po celém domě, podrážděný a přísný: „Slečno Golightlyová! Tohle přeče nejde!“

Zdola pod schody se na to ozvalo hloupoučky dětské a přitom ironické: „Odpusťte, drahoušku, prosím vás! Zase jsem ztratila ten zadržovaný klíč!“

„Nemůžete přeče pořád zvonit na mě! Prosím vás, prosím vás, musíte si dát udělat nový klíč!“

„Jenže já ho vždycky ztratím!“

„Ale já pracuju, musím se vyspat!“ rozkřikl se pan Yunioši. „A vy na mě pořád zvoníte...“

„Prosím vás, nezlobte se, drahoušku, já to víckrát neudělám! A když mi slíbíte, že se už nebudete zlobit,“ – její hlas se přibližoval, jak stoupala po schodech výš a výš – „tak vám možná dovolím, abyste si udělal ty obrázky, co jsme spolu o nich mluvili.“

Zatím jsem vylezl z postele a trošku pootevřel dveře. A slyšel jsem, jak pan Yunioši zmlkl: slyšel jsem to, protože se mu slyšitelně zatajil dech.